عبارت جالب آیت الله اراکی در وضوح و صحت قرائت سوره حمد

عبارت مرحوم آقای اراکی جالب است؛ خب ایشان شاگرد مرحوم حاج شیخ بودند. ایشان اختلاف قرائات را می‌گویند، بعد مطلبی که خیلی مطابق فطرت است را می‌فرمایند. من هم باره گفته‌ام. در آن مفتاح المفاتیح باسانانه الاربعه عشر همین را اشاره کرده‌ام. اینکه ایشان می‌فرمایند مطلب درستی است، اما ببینید که چطور آن را ختم می‌کنند. می‌فرمایند:

> لكن هذا في غير ما وقع في خصوص الحمد من الاختلاف كقراءة مالك و ملك، و قراءة صراط بالصاد و السين، فإنّ شدّة الحاجة إلى تكرار هذه السورة المباركة في كلّ يوم و ليلة أورثت انتساب جميع كلماتها على النحو المرسوم الآن منها بين المسلمين المتّخذ خلفا عن سلف إلى أهل بيت الوحي صلوات اللّه عليهم أجمعين انتسابا قطعيّا، حيث كان النبيّ و الأئمّة صلوات اللّه عليهم أفصح من نطق بالصاد و الضاد، و من كان كذلك لا يشتبه نطقه أنّه كان بالصاد أو بالسين، و كانت الصلوات الجهريّة منهم صلوات اللّه عليهم بمسمع من خلفهم من المصلّين[1]

«**لكن هذا في غير ما وقع في خصوص الحمد**»؛ هر کجای قرائات باشد، خب یکی است و اختلاف هم مشکلی ندارد. اما در خصوص سوره مبارکه حمد نمی‌شود. اینجا یکی از آنها هست، چون کثیر الابتلاء بود. «**فإنّ شدّة الحاجة إلى تكرار هذه السورة المباركة في كلّ يوم و ليلة أورثت انتساب جميع كلماتها على النحو المرسوم الآن منها بين المسلمين المتّخذ خلفا عن سلف إلى أهل بيت الوحي صلوات اللّه عليهم أجمعين انتسابا قطعيّا**»؛ این مطلب درست است؛ از بس که کثرت ابتلا دارند.

خب بعد سؤال پیش می‌آید که کدام از اینها درست است؟ «مالک» یا «ملک»؟ استادشان مرحوم حاج شیخ که هر دوی آنها را می‌خواندند. مفتینی مثل آسید ابوالحسن هم می‌گویند «ملک»، مرحوم آقای حکیم «ملک» را ترجیح داده‌اند. ایشان تعبیر دغدغه دارند. می‌گویند دیگر معلوم است که خلف از سلف، «مالک» می‌خواندند. این وسوسه و این دغدغه که شاید «ملک» بوده، یعنی چه؟

خب اصل حرفی که ایشان می‌زنند، خوب است. اما اینکه برای ایشان انتساب قطعی به چه چیزی منطبق می‌شود؟ بر «مالک». خب ایشان ۱۰۶ سال عمر کردند. ایشان در فضای بودند که شاطبیه خوانده نشده بود، همچنین قرآنهای حفص از عاصم مفصل بوده و همه هم «مالک» بود؛ همه قرآنهای مطبوع «مالک» را با الف نوشته بودند. شاید اینجا را هم که می‌نوشتند به تبیان مراجعه نکرده

بودند؛ شیخ الطائفه می‌گویند در تمام مصاحف «مالک»، الف ندارد. بعدها که به رسم المالئی نوشتند «مالک» نوشتند. گاهی می‌گویند مصحف شام با مصحف کوفه فرق داشت. درحالی‌که اصلاً فرق ندارند. تمام مصاحف مسلمین بدون الف بوده. شاید مرحوم آقای اراکی در طول سنشان هر مصحفی که دیده‌اند «مالک» با الف بوده است. بعد می‌فرمایند:

> فهذا الموجود في أيدي المسلمين هو الذي أخذوه عنهم عليهم السّلام من غير شكّ و ال شبهة، و الشكّ في شكّ في مقابلة البديهة كالدغدغة في أنّ ملك أقرب إلى الفصاحة من مالك[2]

---

[1] کتاب الصلاة ج ۲ ص ۱۲۸

[2] همان

بازبینی #2
ایجاد شده 29 آوریل 2024 13:45:36 توسط ... .
به روزرسانی شده 4 ژوئن 2024 13:42:42 توسط ... .